

B I U L E T Y N

**Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie**

Rok IV. Nr 3.

III. Kwartał 1956 r.

Dr Janina Izdebska

starszy bibliotekarz Biblioteki UMCS w Lublinie
zmarła w dniu 30 grudnia 1956 r.

W Zmarłej straciliśmy koleżankę o dużej kulturze umysłu i charakteru i rzadko spotykanym poczuciu odpowiedzialności i obowiązkowości. Do ostatniej prawie chwili pracowała i brała udział w życiu Biblioteki. Podajemy w dzisiejszym numerze naszego "Biuletynu" część przygotowywanej przez nią pracy o bibliotekach klasztornych Lublina, którą zreferowała jeszcze na naszym zebraniu szkoleniowym w ostatnim dniu swej pracy w Bibliotece.

Biblioteki klasztorne Lublina.

O bibliotekach klasztornych w Lublinie brak było obszerniejszych prac. Były one zwykle tylko jednym z licznych tematów poruszanych przez historyków zajmujących się Lublinem i jego zabytkami. Poruszano ten temat, o ile go w ogóle poruszano, tylko pobieżnie. Obszerniejsza praca o bibliotekach klasztornych w lubelskim ukazała się przed 30 laty /Zalewski Ludwik/ dostarczając wiele cennego materiału.

Biblioteki klasztorne obu diecezji leżących w granicach województwa lubelskiego t.j. lubelskiej i podlaskiej zostały po kasacie klasztorów w 1864 r. przekazane bibliotece seminarium duchownego w Lublinie. Jedynie biblioteka dominikańska po zniesieniu klasztoru lubelskiego w 1886 r. została oddana Akademii duchownej /katolickiej/ w Petersburgu.

Wśród ksiązek przekazanych z bibliotek poklasztornych seminarium duchownemu uderza brak dzieł najwybitniejszych poetów polskich, dzieł świeckiej treści w języku polskim z XVI w. Nie było ich w ogóle w tych bibliotekach, bo brak ich jest i w spisach tych bibliotek, które się od XVII w. zachowały. Z 40 bibliotek poklasztornych przekazanych z katalogami nie otrzymała biblioteka omawiana ani jednego dzieła Dantyszka, Jani-

x/

Praca niniejsza omawia w krótkim zarysie biblioteki klasztorne miasta Lublina, głównie na podstawie:

1. Wadowski Jan Ambroży ks.: Kościoły lubelskie na podstawie źródeł archiwalnych. Kraków 1907. PAU.
2. Zalewski Ludwik ks.: Biblioteka seminarium duchownego w Lublinie i biblioteki klasztorne w diecezji lubelskiej i podlaskiej. Warszawa 1926.

Pominięto w niniejszej publikacji przypisy, dosyć częste, odwołujące się do wymienionych autorów.

ckiego, Kochanowskiego, Szarzyńskiego, Górnickiego, Szymonowicza, nie mówią już o pisarzach niekatolickich jak np. Reju. Wyjątek stanowi psalterz Kochanowskiego, którego pojedyncze egzemplarze w wydaniach z XVII w. posiadały dwie biblioteki, spotyka się również, ale bardzo rzadko, utwory treści religijnej w wydaniach z drugiej połowy XVII w. Kochanowskiego i Potockiego. Brak pisarzy z czasów Stanisława Augusta. Rzadko można też spotkać - zapisane pod nic nie mówiącym tytułem w katalogu - utwory literatury ludowej lub mieszczańskiej.

Łaskawsi byli zakonnicy dla poetów obcych. W bibliotekach spotyka się wielu klasyków łacińskich w oryginale, a głównie w klasztorach jezuickich i pijarskich spotyka się tłumaczenia klasyków /jak wiadomo, zakony te prowadziły szkoły/. Z literatury włoskiej dwie biblioteki posiadały przekład Terquata Tassa Jeruzolimy Wyzwolonej, pióra Piotra Kochanowskiego, jedna tenże utwór w oryginale, inna poezje Metastasia. Częściej spotyka się francuskich pisarzy: Moliere'a, Rousseau, nawet Voltaire'a, prawdopodobnie jako dary od świeckich. Ten brak poetów ojczystych w bibliotekach klasztornych był następstwem tego, iż zakonnik lub ksiądz czytał przede wszystkim dzieła, które dawały mu wiedzę potrzebną do spełniania obowiązków związanych z powołaniem.

Z literatury naukowej w wieku XVI spotyka się jeszcze w tych bibliotekach dzieła ze wszystkich gałęzi wiedzy, od XVII wieku świeckich dzieł jest coraz mniej a w XVIII w. i na początku XIX w. prawie wyłącznie nabywana była teologia. Wyemancypowane nauki świeckie stały w opozycji do nauki Kościoła i miały wstęp do bibliotek zakonnych wzbroniony, na straży stał zakaz przełożonych lub index. Wyjątek stanowili pijarzy, którzy poświęcając się kształceniu młodzieży, idąc za postępem interesowali się naukami świeckimi, stąd w ich bibliotekach książki świeckie, wychodzące z druku w drugiej połowie XVIII lub w XIX w. częściej zdarzy się spotkać. Znamiennym jest, że w żadnej z bibliotek klasztornych Lublina nie ma śladu po dziełach wielkiego pijara Stanisława Konarskiego. Szkoły zakonne odnosiły się do reform Konarskiego niechętnie, podobnie zresztą jak do dzieł Staszica, stąd w

trzech tylko bibliotekach poklasztornych udało się stwierdzić, iż posiadały niektóre z utworów Staszica. Katalog biblioteki misjonarzy w Lublinie zapisał: "Staszic, oryginał. Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego r. 1785 w Hilfsbergu / \ / i myśli z uwag nad ~~zyciem~~ Zamojskiego". Kapucyni lubartowscy mieli "Prze- strogi dla Polski" i "Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego". W bibliotece nowicjatu pijarów / w Łukowie a później w Opolu / prócz "Uwag" znajdowały się "O ziemiorodztwie gór dawnej Sar- macji, a później Polski, rozprawa wydana 13 grudnia 1805 r. Warszawa" i "O statystyce Polski, Warszawa 1807". Ponieważ na książkach z biblioteki misjonarzy lubelskich i biblioteki no- wicjatu pijarów nie ma adnotacji proveniencyjnych, nasuwa się przypuszczenie, iż zostały one zakupione przez zakonników. Na- tomiast "O ziemiorodztwie" pōchodziło z daru ks. Tarczyńskie- go, pijara, lubartowska zaś biblioteka kapucynów zaopatrzona została w pisma Staszica przez ojca Kajetana, prowincjała, ży- wo interesującego się współczesnymi zagadnieniami politycznymi i społecznymi, który położył nieprzeciętne zasługi dla powięk- szenia biblioteki w Lubartowie. Dzieła Staszica zawierające jego poglądy religijno-filozoficzne, które były niezgodne z nauką katolicką, ulegały pewnemu bojkotowi, brak natomiast dzieł tego pisarza o treści społecznej można przypisać stanowi umysłowemu duchowieństwa w Polsce XVIII w., który był rezulta- tem obniżania się oświaty w Polsce. Na brak poczytności Staszica wpłynęło również jego nowatorstwo w kierunku reform społecz- nych, wzbudzających zwykle największe sprzeciwy, jako groźne dla ustalonych stosunków, związanych z korzyściami pewnych warstw czy klanów. Postulaty reformy położenia mieszczan i ochłopów nie znalazły poparcia wśród duchowieństwa klasztorne- go mimo iż żyło ono blisko ideałów chrześcijańskich. Nie podo- bały się zakonnikom także dzieła Naruszewicza i Krasickiego ze względu na ich "liberalizm".

Biblioteki klasztorne otrzymywały wiele książek od świeckich dobrodziejów w dobie humanizmu, kiedy pisarze ko- ścielni współcześni i dawni oraz ojcowie kościoła znajdowali się w każdej bibliotece świeckiej. W w. XVII i w pierwszej po- łowie XVIII w. węzły duchowe między dworem i klasztorem jesz-

cze bardziej się zacieśniły. Stąd książki z dworów przekazywano klasztorom najobficiej w tym właśnie okresie. Od połowy wieku XVIII najoświecenijsza warstwa społeczeństwa powoli oddala się od ideałów klasztornych, interesując się nowymi prądami umysłowymi czyta książkę, dla której do biblioteki klasztornej wstępu bronili przepisy zakonne. Nie ma więc komu i czego oddawać do klasztoru. Klasztor staje się dla wielu świeckich ciemnogrodem. Biblioteki klasztorne ośmieszy biskup katolicki. Bibliofile tylko, jak Załuski i późniejsi: Bandtkie, Ossoliński, wiedzą, co biblioteki klasztorne mogą posiadać, stąd wędrówki po nich i poszukiwania. Wiele z nich uległo zniszczeniu w niezbyt dawnej przeszłości przez "wielebne głupstwo".

O estetyce w urządzeniu bibliotek klasztornych niewiele można powiedzieć. Statuty bernardyńskie nakazywały uważać bibliotekę za pierwszą po świątyni. Jeśli biblioteka jest dobrze zaopatrzona, polecają jeden złoty od tysiąca poświęcać "ornamento Bibliothecae". W końcu XV i w XVI wieku oprawiano księgi w zwykłe deski obciążnięte skórą kolorową lub białym pergaminem, ozdabiano je bogatymi złoceniami. Później oprawę zaniedbano; w XVII w. ukazują się już zwyczajna skóra z nieudolnymi ozdobami lub bez nich, potem papier a w początku XVIII stulecia zamiast deski lub kartonu, zwoje listów, starych książek lub szmat, posklejanych klejem.

Exlibrisów w bibliotekach klasztornych brak. Jedynie misjonarze lubelscy używali, dosyć jednak późno, kartki drukowanej zamiast exlibrisu. We wszystkich innych klasztorach, przynależność do biblioteki zaznaczano pieczętką lub napisem odręcznym. Jedynie na książkach podarowanych znaleźć można exlibrisy.

Jeśli chodzi o superexlibrisy, poza karmelitami bosymi z klasztoru Sw. Sw. Michała i Józefa w Krakowie, stale wytłaczającymi na książkach swój superexlibris, spotyka się jeszcze superexlibris na niektórych książkach od bernardynów lubelskich. Za to własne książki zdobili zakonnicy częściej superexlibrisami.

Najwięcej superexlibrisów znajduje się na książkach magnatów i szlachty. Wieki XVI i XVII dają im rysunek szlachetny w swej prostocie, w w. XVIII rysunek jest barokowy. W w. XVIII

autorowie umieszczali na książkach herby tych osób, którym dzieła swe dedykowali.

Urządzenia bibliotek na ogół zniszczone zostały wraz z kasa-
sata klasztorów. Te, które się zachowały były bardzo proste.
Na przymocowanych wzdłuż ścian półkach, rozkładano książki we-
dług działów. Ozdobniejsze urządzenie miała biblioteka domini-
kanów, a biblioteka kanoników regularnych w Kraśniku posiadała
modrzewiowe szafy biblioteczne. Sposób pisania katalogów, po-
dział biblioteki, ilość działów, ich oznaczanie, nawet przewa-
ga tego lub innego działu były różne, każdy zakon miał pod tym
względem swe upodobanie.

Najlepiej zachowały się w bibliotekach duże foliały, co
jest znanym bibliofilom zjawiskiem. Książki, głoszące nowe idee,
jak bojownicy nowych form życia, ginęły najczęściej, foliały
natomiast zasiadłszy na półkach, nietknięte pozostały w ciągu
stuleci.

Interesujące są ustępy o bibliotekach w konstytucjach
zakonnych. W konstytucjach wszystkich zakonów istniejących w
obrębie diecezji lubelskiej /poza marianami i komunistami/,
znajdowały się ustawy o tworzeniu i urządzeniu bibliotek. Prze-
pisy te powstały na Zachodzie. W Polsce były one wielokrotnie
na kapitułach uzupełniane i dostosowywane do potrzeb klaszto-
rów polskich. Najszczegółowiej zajmują się biblioteką konsty-
tucje polskie bernardynów, u których każda prowincja drukowa-
ła te przepisy dla siebie oddzielnie. Praktyka jednak różniła
się często od zasad pisanych. Np. kapucyni, którzy w konsty-
tucjach bardzo skromnie mówią o swych bibliotekach - w prakty-
ce organizowali swe biblioteki bardzo gorliwie i przechowywali
w nich wiele druków treści świeckiej.

Konstytucje te bardzo różnie ujmują przepisy o biblio-
tekach, zwracając uwagę na ten lub inny szczegół, w zasadzie
jednak są do siebie podobne. Wszystkie nakazują w każdym kla-
sztorze urządzić bibliotekę. W niektórych, np. u augustianów
i franciszkanów biblioteka ma być założona przede wszystkim
w tych klasztorach, w których są studia. Pijarzy zaś i jezuiti
domagają się, by otwierając nowy klasztor od razu bibliotekę
mieć na względzie.

Książki od najdawniejszych czasów, mniej więcej do końca XVI w. przechowywane były w celi kaznodziei i pod jego nadzorem. Dopiero od XVII w. wydzielona została dla książek oddzielna izba i biblioteka oddana była pod opiekę specjalnego zakonnika - bibliotekarza. U bernardynów zostawał bibliotekarzem w zwykłych klasztorach kaznodzieja, tam gdzie były studia - lektor.

Pijarskie konstytucje nakazywały powierzać bibliotekę "viro litteris erudito", a wszystkie wymagały, by na bibliotekarza wybierać "uczeńszego zakonnika". Bibliotekarz miał książki utrzymywać w porządku i czystości. Niektóre konstytucje /jezuitów i pijarów/ polecały dwa razy w tygodniu książki okurzać i oczyszczać z robaków, a za zaniedbania groziły karą.

Bibliotekarz katalogował książki i wypożyczał za rewersem lub robiąc adnotację w księdze na to przeznaczoną. Książki wypożyczone należało w przepisany terminie zwrócić.

Urządzenie bibliotek na ogół we wszystkich zakonach było podobne. Książki według działów rozłożone były na półkach. Biblioteka zamykana była na klucz. Niektóre konstytucje polecały w bibliotece lub w jej pobliżu urządzić czytelnię. Wszystkie konstytucje nakazywały bezwzględnie, aby książki były spisane w katalogu lub inwentarzu.

Katalog sporządzano według działów, w porządku alfabetycznym. W katalogu również zapisywano przybytki i ubytki, a nieraz i stan, w jakim się książka znajdowała. - U bernardynów, prócz katalogu znajdującego się w bibliotece, drugi jego egzemplarz musiał się znajdować u przełożonego klasztoru.

Dla książek "zakazanych", do których nieraz zaliczano dzieła najniewinniejszej treści, prowadzony musiał być oddzielny katalog, a w niektórych zakonach, jak u paulinów i bernardynów, książki te winny były być przechowywane w oddzielnym miejscu.

Rewizję biblioteki nakazywały konstytucje dominikanów i pijarów przeprowadzać dwa razy w roku, paulinów co roku, pierwszego tygodnia po Wielkanocy, oraz przy zmianie bibliotekarza; u bernardynów raz na rok, a prócz tego nowy przełożony

winien był dokonać rewizji biblioteki zaraz po przyjeździe.

Rewizja polegała na sprawdzeniu według katalogu, czy książki zapisane w nim znajdują się w bibliotece i "czy wszystko jest w porządku".

Sprzedaż książek była zabroniona. Ustępstwo robiono tylko dla dubletów, pod warunkiem, że pieniądze zostaną użyte na zakup nowych książek. Jedynie jezuici łatwo godzili się na sprzedaż lub wymianę książek, które leżały bez użytku. - Przełożony i bibliotekarz winni byli starać się o powiększenie biblioteki. W niektórych zakonach / dominikanie / bibliotekarz powinien się starać o jałmużnę na kupno książek i książki od nowicjuszków zabierać w celu włączenia ich do biblioteki. - Na kupno książek klasztor miał wydawać rocznie tyle, ile kosztowało ubranie zakonnika.

Kapituły prowincjonalne polskie często przypominały przełożonym troskę o bibliotekę.

Paulińskie konstytucje polecały bibliotekarzowi, aby corocznie przypominał przełożonemu o obowiązku powiększania biblioteki. - Kapituła określała sumę na zakup książek dla każdego klasztoru paulinów. U pijarów konstytucje wkładały obowiązek powiększania biblioteki na przełożonego domu. Sumę pieniędzy i jakość / qualititem / książek określał prowincjał, stosownie do zamożności domu. Przy końcu urzędowania przełożony domu obowiązany był przedstawić prowincjałowi spis książek corocznie do biblioteki przez niego nabywanych, spis winien być zaświadczony przez dwóch zakonników. Przekraczający bez usprawiedliwienia tę konstytucję zawieszany był w urzędowaniu, dopóki jej nie wykonał.

U bernardynów obowiązek powiększania biblioteki ciążył również na przełożonym klasztoru. Konstytucja określała ile na kupno książek przełożony wydać powinien. Mianowicie od każdego tysiąca zebranej jałmużny wydawał jedną złotą monetę "unus aureus nummus".

Statuta reformatów mówiły krótko i ogólnie o bibliotekach, lecz na podstawie przechowanych katalogów można wnioskować, iż były one utrzymywane we wzorowym porządku, że przełożeni zakupywali książki i skrupulatnie w inwentarzu je zapisywali.

Ciężkie doświadczenia z czasów wojen za Jana Kazimierza dyktowały prawdopodobnie kapitule w Pakości w r. 1661 zalecenie, aby w czasie wojny bibliotekę umieszczano w bezpiecznym miejscu.

Ślub ubóstwa zakazywał zakonnikom posiadania czegokolwiek na własność. Wyjątek robiono dla książek. Nawet w zakonach ścisłych jak u paulinów i augustianów, za pozwoleniem przełożonych, zakonnicy posiadali prywatne książki, a nawet biblioteki. Książki takie, po śmierci zakonnika, konstytucje nakazywały włączyć do biblioteki tego klasztoru, w którym zakonnik zmarł. Inaczej mógł zadysponować tylko prowincjał lub generał. Biblioteka była własnością klasztoru, dlatego przy przenoszeniu się zakonników w inne miejsce nie wolno było zabierać ze sobą książek.

Jeżeli klasztor był ubogi, posiadał mało książek, prowincjał mógł pozwolić, a nawet nakazać przeniesienie doń części książek z klasztoru posiadającego bogatą bibliotekę.

Biblioteka służyć miała wyłącznie zakonnikom. Obcym wstęp do biblioteki był wzbroniony. Pozostawienie obcego w bibliotece wzbronione było w niektórych zakonach np. u paulinów, pod surową karą. Wypożyczać książek poza klasztor nie było wolno. Wyjątek czyniono dla dobrodziejów, lecz jedynie za zezwoleniem przełożonego.

Za przekroczenie konstytucji w niektórych punktach przewidziane były surowe kary. Dotyczyło to przede wszystkim wszystkiego, co mogło przynosić uszczerbek bibliotece. U pijarów i bernardynów np. za pożyczanie książek i wynoszenie ich poza klasztor lub pozwalanie na to - ekskomunika rezerwowana papieżowi oraz pozbawienie głosu czynnego i biernego, u reformatów - ekskomunika rezerwowana prowincjałowi za sprzedaż książki bibliotecznej, u dominikanów - ekskomunika za branie książek z biblioteki bez pozwolenia przełożonego. Surowość tych kar nasuwa przypuszczenie, że wykroczenia musiały się zdarzać często.

Biblioteki klasztorów żeńskich, można przypuszczać śmiało, wzorowały się w organizacji na bibliotekach odpowiednich klasztorów męskich.

Na terenie Lublina istniało 14 klasztorów męskich i 5 żeńskich - razem 19. Pierwszy uległ zamknięciu, na skutek bulli Klemensa XIV z roku 1773 klasztor jezuitów / gmachy przy obecnej katedrze /. Następnie, pod panowaniem austriackim, po śmierci Józefa II, zamknięto klasztory dominikanów obserwantów / obecnie budynki K.U.L. przy Al.Racławickich / i karmelitanek bosych przy kościele św. Józefa / przy ul.Swiętoduskiej/. W tym samym czasie rezydencja pijarów / obecny gmach biblioteki im.Łopacińskiego / w Lublinie została zamknięta z powodu trudnych warunków. Za Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego zamknięto klasztory: Karmelitów trzewickich / obecny gmach M.R.N. przy pl.Łokietka /, franciszkanów / obecnie Salezjanie /, karmelitanek bosych przy Kościele Niepokalanego Poczęcia /ul.Staszica/, reformatów / ul. Bernardyńska 17 / i brygidek / ul.Narutowicza 8 / - razem 9. Biblioteki klasztorów zamkniętych, na skutek porozumienia się władz państwowych z kościelnymi, przechodziły zwykle na własność innych zakonów lub klasztorów.

Kasatą rządu carskiego dotkniętych zostało w 1864 r. po upadku powstania styczniowego 8 klasztorów lubelskich. Ukaz carski wprawdzie mówił o zamknięciu tylko tych klasztorów "w których nie znajduje się oznaczona przepisami kanonicznymi liczba osób stanu zakonnego" oraz tych "które brały jawny i udowodniony udział w buntowniczych działaniach przeciwko rządowi", w Lublinie a nawet całej diecezji lubelskiej i podlaskiej, za wyjątkiem dominikanów lubelskich, według opinii rządu żaden klasztor nie odpowiadał warunkom,ukazu carskiego, aby mógł pozostać, wszystkie więc zamknięto.

Sprawa bibliotek klasztornych, jedynych zbiorów w Królestwie Polskim ocalałych dotychczas przed zachłannością rządów carskich musiała być załatwiona. Rząd wydał opinię, iż nie ma w nich nic godnego uwagi, poza tym nie umiano sobie dać rady z dawniej już zrabowanymi zbiorami np. biblioteką Załuskich, postanowiono skoncentrować je w klasztorach nie podlegających kasacji lub zostawić na miejscu, jeśli przy skasowanym klasztorze istniał zakład naukowy. Wkrótce jednak i to uznano za niedopuszczalne i główny dyrektor Rządowej Komisji spraw wewnętrz-

nych i duchownych, Czerkaski nadesłał do wszystkich rządców diecezji rozporządzenie, aby.... "oddać na własność właściwych seminariów diecezjalnych wszystkie biblioteki poklasztorne w miarę tego, jak będą o to żądania.... Obecnie, biorąc pod uwagę, że pozostające w różnych poklasztornych gmachach biblioteki, z powodu braku należnego dozoru i z powodu innego przeznaczenia gmachów poklasztornych mogą podlegać uszkodzeniu i zatraceniu" prosi o porozumienie się z właściwym gubernatorem cywilnym i, po uzgodnieniu z nim o zajęcie się przeniesieniem do odnośnego seminarium wszystkich bibliotek pozostających jeszcze w gmachach poklasztornych.

Owczesny administrator diecezji lubelskiej ks.Sosnowski obawiając się, czy w seminarium znajdzie się miejsce dla książek zaproponował gubernatorowi, aby uprzednio zarządzić spis liczby dzieł i tomów wszystkich poklasztornych bibliotek, aby móc mieć wyobrażenie o kosztach przewozu i rozmiarze lokalu, który mógłby te biblioteki pomieścić, zbadać czy gmach seminarium posiada salę, w której książki wymienione dałyby się pomieścić. Poza tym, aby wyznaczyć dla sporządzenia katalogów najbliższej skasowanych klasztorów mieszkających proboszczów oraz urzędników cywilnych i t.d. Po długich pertraktacjach pisemnych delegaci przystąpili do robienia spisów, gdy je jednak nadesłali, okazało się, iż były sporządzone bez znajomości rzeczy. Administrator polecił tedy wykonywać je według przesłanych przepisów, jednakże, najściślejsze nawet wypełnienie ich nie dawałoby dokładnego pojęcia o wartości bibliotek, gdyż pomijano w tych przepisach autora, miejsce i rok wydania, zalecając jedynie w tej mierze "wymienić pod liczbą kolejną w krótkości napis dzieła". Jednakże nie wszyscy księża nawet te żądania wypełnili. Niektórzy podawali jedynie pierwszy wyraz tytułu i ilość egzemplarzy.

Po długiej korespondencji biblioteki poklasztorne /także ze zniesionej w międzyczasie diecezji podlaskiej/ zaczęto zwozić do Lublina. Ks.Sosnowski, administrator diecezji lubelskiej pragnął za wszelką cenę pozbyć się tego obowiązku, tak, że w swej korespondencji wystąpił z tezą, iż "zachowanie książek z bibliotek klasztornych należy głównie do powagi i tro-

skliwości rządu, gdyż ten posiada odpowiednie temu celowi środki, a przy tym jest bezpośrednim właścicielem pozostałych przedmiotów po suprymowanych klasztorach". /Arch.Koresp.Lub. Akta dotyczące bibliotek poklasztornych Lit.B 29 października 1867/. Niechęć przyjmowania bibliotek poklasztornych do seminarium charakteryzuje odpowiedź magistratu lubelskiego, który odpowiadając gubernatorowi, dlaczego biblioteki klasztorów lubelskich nie są skatalogowane i nie przewiezione do seminarium, pisze: "Miejscowe seminarium nie ma przygotowanego miejsca na przyjęcie bibliotek i w ogóle nie ma zamiaru ich przyjmować chociażby były oddawane w najlepszym porządku" /Arch.Państ. Lub. Wydział IV administracyjny N° 131/1867 Raport magistratu z 10 sierpnia 1868 r. N 5381/. Delegowani wyrażali się o bibliotekach lekceważąco; przedstawiali władzom diecezjalnym, że nie ma tam żadnych "skarbów ukrytych", że biblioteka "składa się z rozmaitych dzieł ale nienaukowych i prawie niezaprobowanych przez Władzę Duchowną a wszystkie książki jakiejś dziwnej treści, z których ani alumni seminarium ani profesorowie żadnej korzyści osiągnąć nie mogą, że cała biblioteka i dwóch rubli srebrem nie warta"/Arch.Koresp.Lub.Raport ks.Sokołowskiego, proboszcza parafii Suchożebry z dnia 4 listopada 1869 r. N 116/. Od pracy w katalogowaniu wymawiał się kto tylko mógł. Jedne biblioteki gniły, inne rozciągali przygodni goście, zwiedzający klasztor.

Wreszcie, gdy rząd wyasygnował pieniądze, biblioteki poczęto zwozić. Z Lublina przeznaczone były do zwiezienia do seminarium biblioteki: Kapucynów, karmelitów, bernardynów, augustynów, bonifratrów, bernardynek i wizytek. Razem 7. Trynitarze bowiem przeniesieni zostali, po różnych "wędrowkach" po Lublinie, do Warszawy, zaś biblioteka misjonarzy, do której w 1760 r. włączona została biblioteka seminarium duchownego, przewożona być tam nie potrzebowała, znajdowała się bowiem na miejscu.

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH NABYTEKÓW

BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ I BIBLIOTEK ZAKŁADOWYCH

od 1.VII do 30.IX.1956 r.

I. Ogólne. Encyklopedie. Słowniki. Informatory.

1. Dykcyonarz bibliograficzny powszechny B44550
czyli krótkie wspomnienia
żywotów ludzi wsławionych
cnotą, mądrością, przemy-
słem, męstwem, wynalazka-
mi, błędami.
Od początku świata do naj-
nowszych czasów.
Warszawa 1851
T.1 s.642,
T.2. s.422.

Zob. również poz.: 2, 19, 25, 26, 30, 33, 122, 128, 158, 163, 174, 178.

II. Budownictwo socjalistyczne. Polityka.

2. Narodnoje chozjajstwo SSSR. B47944
Statisticzeskij sbornik.
Moskwa 1956 s.262.
Centr. Statisticzeskoje Uprawlenie
pri Sowietie Ministrow SSSR.

Zob. również poz.: 69

-
3. Allemann F.R.: Nationen im Werden. B46549
Eindrücke und Ergebnisse einer
Bathan-und Vorderasien -Reise.
Würzburg 1955 s.365, fot.
4. Burdeau Georges.: Traite de science politique. Zakł.
Paris 1949-1953 Teorii
T.1. Le pouvoir politique. Państwa
1949 s.499, i Prawa
T.2. L'état. 1949 s.577,
T.3. Le statut du pouvoir dans
l'état. 1950 s.620.
T.4. Les regimes politiques.
1952 s.506.
T.5. L'état liberal et les tech-
niques politiques. de la de-
mocratie gouvernée. 1953 s.777.

Zob. również poz.: 26.

III. Filozofia. Psychologia.

5. Copi Irving M.: Introduction to logic. Zakł.
New York 1955 s.XVI,472. Logiki
6. Fichte Johann Gottlieb: Powołanie człowieka. A12141
Przeł. i wstępem opatrzył Adam Zieleńczyk.
Lwów 1911 s.222,portr.1.
7. Herbart Johann Friedrich: Lehrbuch zur Einleitung B44430
in die Philosophie.
Königsberg 1813 s.XXVII,168
8. Readings in Philosophy of Science. Introduction to the Zakł.Lo-
Foundations and Cultural giki
Aspects of the Sciences.
Ed. by Philipp P. Wiener.
New York 1953 s.IX,645.
9. Stęplowski Kazimierz: Logica incipientium
regulus definiendis,
dividendi et argumentandi in ordine ad faciliorem
philosophiae peripateticae captam continens
Cracoviae Typis Universitatis Collegii Majoris 1753
k.nlb.16. s.189,nlb.3.
-
10. Forel August: Hygiena nerwów i umysłu. A12139
Przeł.Edmund Brzeziński.
Lwów 1907 s.282,ryc.10.
11. Suchodolski Bogdan: Kultura i osobowość. B44572
Wypisy z dzieł myślicieli
polskich XIX i XX w.
Warszawa 1935 s.660 + 16 portr.

Zob. również poz.: 84.

IV. Historia i nauki pomocnicze historii. Archeologia.

Etnografia.

12. Aguet Jean-Pierre: Contribution a l'histoire du mouvement des ouvriers francais. Les grèves sous la monarchie de Juillet /1830-1847/. Geneve 1954 s.XXXV,406. Zakł. Hist. Pow. szechn.
13. /Chronik der Stadt Guben/ - 1803 s.280. A12300
14. Dembiński Henryk: Pamiętnik Henryka Dembińskiego generała wojsk polskich. Warszawa 1910 s.237. A12157
15. Gaulle Charles de: Memoires de guerre. L'unité 1942-1944. Paris 1956 s.712, mapa 1. B39663
16. Godechot Jacques: Les institutions de la France sous la revolution et l'empire. Paris 1951 s.687. Zakł. Hist. Pow. szechn.
17. Gorzycki Kazimierz J.: Zarys historii chłopów w dawnej Polsce do zniesienia poddaństwa. Warszawa 1912 s.112. A12187
18. /Kadłubek/ Wincenty: Magistri Vincentii episcopi cracoviensis Chronica Polonorum sive originale regum et principum Poloniae edidit Alexander ex Comitibus Przeddziecki. Interpretatione polonica addita opera A.I.-M.S. Kraków 1862 s.XXIII,237. B45518
19. Kirsten Ernst, Buchholz Ernst Wolfgang, Köllmann Wolfgang: Raum und Bevölkerung in der Weltgeschichte. Bevölkerungs-Ploetz zwei Bände. Herausgegeben von A.G.Ploetz-Verlag. Würzburg 1955 A12004
Bd 2. Teil 2. Buchholz E.W.: Vom Mittelalter zur Neuzeit
Teil 3. Köllmann W.: Bevölkerung und Raum in neuerer und neuester Zeit. s.404.

20. /Kolberg/Colberg Juliusz: Porównanie terażniejszych i dawniejszych miar i wag w Królestwie Polskim używanych. B45795
Warszawa 1819 Cz.1.1819 s.X,155.
Cz.2.1819 s.45.
21. Kot Stanisław: Ideologia polityczna i społeczna na Braci Polskich zwanych Arjanami. B46143
Warszawa 1932 s.160.
22. Macaulay Thomas Babington: Oeuvres diverses de Lord Macaulay A12754
Biographies, essais historiques, critiques et littéraires. Première série traduite par M. Amédée Pichot.
Milton,-Bunyan.-Atterbury.-Samuel Johnson.-Les deux Walpole.-Olivier Goldsmith.-William Pitt.
Paris 1860 s.XVIII,376.
23. Massalski E.T.: Tablica porównawcza wszystkich wiadomych monet, wag i miar wyrachowanych na monety, wagi i miary nowe francuskie i nowe polskie i rosyjskie.... B45517
Petersburg 1834 s.124.
24. Nowak J.: Kongres wiedeński i powstanie listopadowe. B44421
Gniezno 1914 s.187.
25. Ploetz Karl.: Auszug aus der Geschichte. A12208
25 Aufl.Hrsgb. in neuer Bearbeitung vom A.G.Ploetz-Verlag.
Würzburg 1956 s.XVIII,1455.
26. Ploetz Geschichts Kalender B45426
1956
Kurzbiographien.Historisches Kalendarium.
Würzburg 1956 s.108.
27. Poljakov Leon, Wulf Josef: Das Dritte Reich und die Juden B45199
Dokumente und Aufsätze.
Berlin 1955 s.X,457.
28. Pomarański Stefan: Warszawskie źródła archiwalne do dziejów powstania 1863 roku. B45808
Komunikat zgłoszony na 4 zjeździe historyków polskich w Poznaniu 1925 r.
Zamość 1925 s.16.

29. **Poniatowski Józef:** Correspondance du prince Joseph Poniatowski avec la France.
Poznań 1921
T.1. 1807-1808. s.206.
Pozn.Tow.Przyj.Nauk.
Wydawnictwa Zródłowe. B44166
30. **Spuler Bertold:** Regenten und Regierungen der Welt.
Bielefeld 1953
Teil 2. 1492 - 1953. s.638. A12209
31. **Stamm Edward:** Staropolskie miary.
Część 1. Miary dłu-
gości i powierzchni.
Warszawa 1938
Główny Urząd Miar. B45531
32. **Stern Leo:** Die Auswirkungen der ersten russischen Revolution von 1905-1907 auf Deutschland.
Herausgegeben von
Quellenmaterial bear-
beitet von Walter Nissen.
Berlin 1954 s.LXXVI,335.
Archivalische Forschungen
zur Geschichte der Deut-
schen Arbeiterbewegung. B44118
33. **Wehe Walter:** Das Werden Europas.
Zeittafel der europäi-
schen Einnigungsbestre-
bungen 1946 - 1955.
Frankfurt am Main 1955 s.278. B45213

Zob. również poz.: 59,36,38,40,75,139,168,177.

-----

34. **Preusker Karl Benjamin:** Ober-Lausitzische Alterthümer. Erster Beitrag.
Görlitz 1828 s.186,tabl.3. A12253
-

35. **Charles Filaret:** Obyczaje i podróże czyli opowiadania o nowym świecie.
Wilno 1864 s.316. A12047

Biblioteka podróży i malowniczo-historycznych opisów różnych krajów wydawana przez A.Zawadzkiego.
Ser.10.

V.   Nauki społeczno-ekonomiczne. Prawo.

36. Gargas Zygmunt: Poglądy ekonomiczne w   B43915
Polsce XVII wieku.
Wyd.2. znacznie powiększone.
Lwów 1903 s.XV,253.
37. Gross Feliks: Koczownictwo. Studia   B46186
nad nomadyzmem i nad
wpływem tegoż na społeczeństwo, ustrój i
prawo.
Warszawa 1936 s.187.
38. Koszutski Stanisław: Rozwój ekonomiczny   B44295
Królestwa Polskiego w
ostatnim trzydziestoleciu /1870 - 1900/.
Warszawa 1905 s.344,V.
39. Lipson E.:   The Economic History of   Zakł.
England.   Hist.
London 1956   Po-
Vol.1. The Middle   wszechn.
40.   Oxford Economic Atlas   Zakł.
of the World.   Geogr.
Prepared by the Economist   Fizycznej
Intelligence Unit
and the Cartographic
Department of the Clarendon Press.
London 1955 s.VIII,113 + 152.
41.   Oxford Regional Economic   K864
Atlas. The U.S.S.R.
and Eastern Europe.
Prepared by the Economist
Intelligence Unit and the
Cartographic Department
of the Clarendon Press.
London 1956 s.VIII,134.

Zob. również poz.: 2,3,17,20,21,23,47,52,84,136,143,147.

---

42. Anleitung für den Zivilprozess. Hrsgb. vom Ministerium der Justiz. Berlin 1954 s.56 Zakład Proce-dury Cywil.
43. Arbeitsrecht Das Arbeitsrecht in der Deutschen Demokratischen Republik. Textsammlung der arbeitsrechtlichen Gesetze, Verordnungen... Berlin 1955 Bd 1. s.964. Bd 2. s.965 - 1960 + Nachtrag zur Textsammlung "Das Arbeitsrecht in der Deutschen Demokratischen Republik" Nr 1-2. Zakł. Prawa Pracy
44. Braas Chevalier: Précis de procédure pénale. Bruxelles 1950-1951 T.1. 1950 s.485, T.2. 1951 s.492 - 1161. Zakł. Prawa Karnego.
45. British Year Book The British Year Book of International Law 1954. London 1956 s.VIII,546. Zakł. Prawa Międzynarod.
46. Calaber P.H.I.: La dactyloscopie en Belgique. Bruxelles 1951 s.61. Zakł. Postępowania Karn.
47. Coing Helmut: Grundzüge der Rechtsphilosophie. Berlin 1950 s.VIII,302. Lehrbücher und Grundrisse der Rechtswissenschaft Bd 19. Zakł. Teorii Państwa i Prawa
48. Colombos C.John: The International Law of the Sea. London 1954 s.XVI,719. Zakł. Prawa Międzynarodowego
49. Keeton G.W.: The Passing of Parliament. London 1954 s.X,218. Zakł. Teorii Państwa i Prawa
50. Kiss Alexandre-Charles: L'abus de droit en droit international. Paris 1953 s.200. Zakł. Prawa Międzynarodowego

51. Kucharski Andrzej /wyd./: Najdawniejsze pomniki prawodawstwa słowiańskiego. Warszawa 1838 s.511 B45328
52. Kunkel Wolfgang: Herkunft und soziale Stellung der römischen Juristen. Weimar 1952 s.XI,405. Forschungen zum römischen Recht. 4 Abhandlung. Zakł.Prawa Rzymskiego
53. Lyon-Caen Gérard: Manuel de droit du travail et de la sécurité sociale. Paris 1955 s.458. Zakł.Prawa Pracy
54. Orestano Riccardo: La struttura giuridica del matrimonio romano dal diritto classico al diritto giustiniano. Milano 1951 s.XXXIV,487 Zakł.Prawa Rzymskiego
55. Ross Alf: Toward a Realistic Jurisprudence. A Criticism of the Dualism in Law. Copenhagen 1946 s.304. Zakł.Teorii Państwa i Prawa
56. Stone Julius: The Province and Function of Law. Law as Logic Justice and Social Control. A Study in Jurisprudence. Sydney 1950 s.LXI,918. Zakł.Teorii Państwa i Prawa
57. Studi in Memoria di Emilio Albertario. Milano 1953 Zakł.Prawa Rzymskiego
Vol. 1. s.XII,784,
Vol. 2. s.812.
58. Wieczorek Bernhard: Zivilprozessordnung und Nebengesetze auf Grund der Rechtsprechung kommentiert. Berlin 1956 Zakł.Procedury Cywilnej
Bd 1.: ZPO, 1. Buch:
Allgemeine
Vorschriften s.XV,446.
59. Zbiór praw litewskich od roku 1389 do roku 1529 tudzież Rozprawy sejmowe o tychże prawach B46459

od roku 1544 do
roku 1563.
Poznań 1841 s.542, IV, tabl.11.

Zob. również poz.: 4, 37.

VI.

Literatura.

60.	Biłodid I.K.:	Pytania rozwoju mowy ukraińskiej radiańskiej chudoźnioji prozy perewažno piślawojennoho periodu 1945 - 1950 rr. Kyjiw 1955 s.326.	B46892
61.	Bystroń Jan St.:	Socjologia literatury. Publiczność literacka. Lwów 1938 s.411.	B44364
62.	Galli Edward Marian:	Tymofej Chmielnicki Fragment historyczny z XVII stulecia. Wilno 1842 s.XX, 111.	A12206
63.	Kochanowski Jan:	Satyr albo dziki mąż. Lwów 1930 Zakł.Graf. Książnicy Atlas s.22 nlb. Reprod.starodruku.	A12069
64.	Kochanowski Jan:	Zgoda. Lwów 1930 Zakł.Graf. Książnicy Atlas s.14 nlb. Reprodukcja starodruku z 1564 r.	A12068
65.	La Fontaine Jean de:	Contes et nouvelles en vers. Londre - T. 1. s.XVI, 240.	A12444
66.	Lesky Albin:	Die Homerforschung in der Gegenwart. Wien 1952 s.75.	
67.	Leśmian Bolesław:	Klechdy polskie. Słowo wstępne Broni- sława Przyłuskiego. Londyn - s.216.	A12949
68.	Niemcewicz Julian Ursyn:	Samolub. Komedia w pięciu aktach wier- szem... Reprezentowa- na na Teatrze War- szawskim pierwszy raz dnia 22 grudnia 1811 r. Warszawa 1814 s.X, 11-139.	A12122

69. Prusek Jaroslav: Die Literatur des befreiten China und ihre Volkstraditionen. B46453
Prag 1955 s.736, ilustr.,
bibliogr. s.647-649.
70. Schiller J.Chr.Fr.: Schiller in unserer Zeit. Beiträge zum Schiller Jahr 1955. Hrsgb.vom Schiller-Komitee 1955. Red.Franz Fabian Weimar 1955 s.411, fot.
71. Schirmer Walter F.: Geschichte der englischen und amerikanischen Literatur von den Anfängen bis zur Gegenwart. 2 neubearbeitete und erweiterte Auflage. B44283
Tübingen 1954
Bd 1. s.XIX, 465,
Bd 2. s.336.
72. Święcicki Julian Adolf: Historia literatury babilońsko-assyryjskiej i egipskiej z ilustracjami oryginalnie napisana. A12476
Warszawa 1901 s.383, bibliogr.
73. Święcicki Julian Adolf: Historia literatury powszechnej w monografiach z ilustracjami oryginalnie napisana... A12183
Warszawa 1901
T.2. Literatura chińska i japońska 1901 s.446.

Zob. również poz.: 22, 77.

VII.

Jezykoznanstwo.

74. Garcia J.Alves: Les troubles du langage. Zakł. Języka Polskiego
Paris 1951 s.IX, 106.
75. Paleograficzeskij i lingwiczeskij analiz nowgorodskich bieriestjanych gramot. Moskwa 1955 s.212, tabl.8. Akad.Nauk SSSR. Instytut Jazykoznanija.

76. Šerech Jury: Probleme der Bildung des Zahlwortes als Redeteil in den slavischen Sprachen. Lund 1952 s.171. Zakł. Języka Polskiego
77. Trypućko Józef: Język Władysława Syrokomli /Ludwika Kondratowicza/. przyczynek do dziejów polskiego języka literackiego w wieku XIX. Uppsala 1955 s.451. Zakł. Języka Polskiego
78. Trypućko Józef: Słowiańskie przysłówki liczebnikowe typu ses dvašdi, tristi. Uppsala 1947 s.101. Zakł. Języka Polskiego
79. Vaillant André: Manuel du vieux Slave. Paris 1948 Zakł. Języka Polskiego
T.1. Grammaire s.375.
T.2. Textes et glossaire s.125.
80. Veau Victor: Division palatine. Anatomie, chirurgie, phonétique. Paris 1931 s.VII,568. Zakł. Języka Polskiego
81. Žirmunskij W.M.: Niemieckaja dialektologija. Moskwa 1956 s.636, bibliogr. s.615-627. C5300
Akad.Nauk.Inst. Jazykozna.

VIII.   Matematyka. Astronomia.

82. Ahlfors Lars V.: Complex Analysis. An Introduction to the Theory of Analytic Functions of One Complex Variable. New York 1953 s.XI,247. Zakł. Matematyki
83. Bieberbach L.: Analytische Fortsetzung. Berlin 1955 s.167. Ergebnisse der Mathematik und ihrer Grenzgebiete Hft 3. Zakł. Matematyki
84. Cattell Raymond B.: Factor Analysis. An Introduction and Manual for the Psychologist and Social Zakł. Statyst. Matematyczn.

- Scientist.
New York 1952 s.XIII,462.
85. Focke Joachim: Asymptotische Entwicklungen mittels der Methode der stationären Phase. Berlin 1954 s.48. Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse Bd 101 Hft 3.
86. Hadwiger H.: Altes und Neues über konvexe Körper. Basel 1955 s.115. Elemente der Mathematik vom höheren Standpunkt aus. Bd 3. Zakł. Matematyki
87. Loeve Michel: Probability Theory. Foundations. Random Sequences. London 1955 s.XV,515. Zakł. Statyst. Matematyczn.
88. Miranda Carlo: Equazioni alle derivate parziali di tipo ellittico. Berlin 1955 s.VIII,222. Ergebnisse der Mathematik und ihrer Grenzgebiete Hft 2. Zakł. Matematyki
89. Murray Francis J., Miller Kenneth S.: Existence Theorems for Ordinary Differential Equations. New York 1954 s.X,154. Zakł. Matematyki
90. Premier Colloque sur les équations aux dérivées partielles. Tenu à Louvain du 17 au 19 décembre 1953. Paris 1954 s.126. Zakł. Matematyki
91. Second Colloque sur les équations aux dérivées partielles. Tenu à Bruxelles du 24 au 26 mai 1954. Paris 1955 s.128. Zakł. Matematyki
92. Statistics and Mathematics in Biology. Ed. by Oscar Kempthorne /i in./ Amer, Iowa 1954 s.IX,632. Zakł. Statyst. Matematyczn.

93. Sukhatme Pandurang V.: Sampling Theory of Surveys with Applications. New Delhi, India 1954 s.XXVIII,491. Zakł.Statyst. Matematyczn.
94. Tolfte Skandinaviska Matematiker-kongressen I Lund 10 - 15 Augusti 1953. Lund 1954 s.XVI,337. Zakł.Matemat.
95. Contributions to the Theory of Partial Differential Equations. Ed.by L.Beis, S.Bochner and F. John. Princeton 1954 s.257. Zakł.Matemat.
96. Valiron Georges: Fonctions analytiques. Paris 1954 s.236. Zakł.Matemat.

Zob. również poz.: 102, 105, 107.

-----

97. Chazy Jean: Mécanique céleste. Equations canoniques et variation des constantes. Paris 1953 s.VI,270. Zakł.Matemat.

IX.

Fizyka. Chemia.

98. Alfvén H.: Cosmical Electrodynamics. Oxford 1953 s.VIII,237. Zakł.Fizyki Teoretycznej
99. Boer J.H. de: The Dynamical Character. Oxford 1953 s.XV,239.
100. Essentials of Biological and Medical Physics. By Ralph W.Stacy /i in./ New York 1955 s.XIV,586. Zakł.Fizyki Doświadczaln.
101. Green Alex E.S.: Nuclear Physics. New York 1955 s.XV,535. Zakł.Fizyki Doświadczaln.

102. Inequalities and Minimal Principles in Mathematical Physics. Maryland 1951 s.55. /Maszynopis powielony/. Zakł. Matematyki
103. Lejbenzon L.S.: Sobranije trudow. Moskwa 1955 T.3. Neftepromysłowa mechanika. T.4. Gidroaerodinamika. Geofizika. Akad.Nauk SSSR. C5306
104. Mattauch Josef Isotopenbericht. Flammersfeld Arnold:.. Tabellarische Übersicht der Eigenschaften der Atomkerne soweit bis Ende 1948 bekannt. Tübingen 1948 s.243. Zakł. Fizyki Doświadczaln.
105. Morse Philip M., Feshbach Herman: Methods of Theoretical Physics. New York 1953 Part 1. 1953 s.XXII,997,XL, Part 2. 1953 s.XVIII,999-1978. Zakł. Matematyki
106. Peierls R.E.: Quantum Theory of Solids. Oxford 1955 s.VIII,229. Zakł. Fizyki Doświadczaln.
107. Pérés Joseph: Mécanique Générale. Paris 1953 s.IV,407. Zakł. Matematyki
108. Segré E.: Experimental Nuclear Physics. New York 1953 Vol. 1. s.IX,789, Vol. 2. s.VIII,600.

Zob. również poz.: 119, 138.

---

109. The Alkaloids. Ed. by R.H.F.Manske, H.L. Holmes. New York 1954 Vol. 4. s.357. Zakł. Chemii Organicznej

110. Cheronis Nicholas D.: Micro and Semi-
micro Methods. Zakł. Chemii
New York 1954 Organicznej
s. XXIII, 628.
111. Glick David: Methods of Bioche-
mical Analysis. Zakł. Fizjo-
logii Roślin
New York 1955
Vol. 2. s. VII, 470.
112. Hammett Louis P.: Physical Organic
Chemistry. Zakł. Chemii
Reaction Rates, Organicznej
Equilibria and
Mechanisms.
New York 1940
s. X, 404.
113. Hückel Walter: Anorganische
Strukturchemie. Zakł. Chemii
Stuttgart 1948 Nieorganiczn.
s. XV, 1033.
114. Lothian G.F.: Absorption Spectro-
photometry. Zakł. Chemii
London 1949 s. 196. Fizycznej
115. Ingold C.K.: Structure and Mecha-
nism in Organic Che- Zakł. Chemii
mistry. Organicznej
Ithaca, New York 1953
s. VII, 838.
116. Lounamaa Nilo: Determination of Trace
Elements in Tungsten
Oxide by Spectrographic
Cathode Layer and Co-
lorimetric Methods.
Helsinki 1955 s. 93, bibliogr.,
tab, rys. Annales Acad.
Scient. Fennicae.
117. Organic Solvents. Zakł. Chemii
Physical Properties Fizycznej
and Methods of
Purification.
On the basis of the first
edition by Arnold Weissber-
ger and Eric S. Proskauer
completely revised second
edition by John A.
Riddick and Emery E. Toops.
New York 1955 s. VII, 552.
Technique of Organic
Chemistry Vol. 7.

118. Ott Emil,
Spurlin Harold M.,
Grafflin Mildred: Cellulose and Cellu-
lose Derivatives. Zakł. Bio-
New York 1955 chemii
Part 3. s.VIII,1601.
119. Physical Methods of Zakł. Chemii
Organic Chemistry. Fizycznej
Ed.: Arnold Weissberger.
New York 1954
s.XI,1098-2053
Technique of Organic
Chemistry
Vol. 1. Part 3.
120. Prigogine I., Zakł. Chemii
Defay R.: Chemical Thermodyna- Fizycznej
mics.
London 1954
s.XXXII,543.
121. Robertson J. Monteath: Organic Crystals Zakł. Chemii
and Molecules. Theory Fizycznej
of X-Ray Structure
Analysis with Appli-
cations to Organic
Chemistry.
Ithaca, New York 1953
s.XI,340.
122. Römpp Hermann: Chemie Lexikon. Zakł. Chemii
3 neu bearb. Aufl. Nieorganiczn.
Stuttgart 1952
Bd 1. A - K s.1032,
Bd 2. L - Z s.1033 - 2130.
123. Ruhemann M.: The Separation of Zakł. Chemii
Gases. 2 ed. Fizycznej
Oxford 1952
s.XII,307.
124. Sebrell W.H., Zakł. Bio-
Harris Robert S.: The Vitamins: Che- chemii
mistry, Physiology,
Pathology.
New York 1954
Vol.1. s.XVII,676.
125. Steacie E.W.R.: Atomic and Free Ra- Zakł. Chemii
dical Reactions. Organiczej
2 ed.
New York 1954
Vol.1. s.X,485,
Vol.2. s.III,487-901.
126. Surrey Alexander R.: Name Reactions in Zakł. Chemii
Organic Chemistry Organiczej
New York 1954
127. Theilheimer W.: Synthetic Methods of Zakł. Chemii
Organic Chemistry. Organiczej

- An Annual Survey.
Basel 1954/1955
Vol.8.1954 s.XV,508,
Vol.9.1955 s.XVI,491.
128. Thorpe /wyd./ Thorpe's Dictionary of Applied Chemistry. 4 ed. London 1954
Vol.11. Soil. Organic Constituents of - Zymurgy s.X, 1145,
Vol.12. General Index s.187. Zakł. Chemii Organicznej
129. Turba Fritz: Chromatographische Methoden in der Protein-Chemie. Ein-schliesslich verwandter Methoden... Berlin 1954 s.VIII, 358. Zakł. Mikrobiologii Og.
130. Vannotti A.: Porphyrins. Their biological and Chemical Importance. London 1954 s.258, tabl.XV, rys., bibliogr. s.25-254. Translated by C. Rimington. B46467
131. Wilson Philip J., Wells Joseph H.: Coal, Coke and Coal Chemicals. New York s.IX, 509. Chemical Engineering Series. Zakł. Chemii Fizycznej

Zob. również poz.: 104, 153, 169.

X.

Geografia. Geologia.

132. Bormann Werner: Allgemeine Kartenkunde. C5428
Lahr/Schwarzwald
s.142, tabl.30.
Kartographische Schriftenreihe 1.
133. Bosse Heinz: Kartentechnik I. C5429
Zeichenverfahren.
Lahr/Schwarzwald 1954
s.174. Kartographische Schriftenreihe 2.

134. Bosse Heinz: Kartentechnik II. C5429
Vervielfäl-
tigungsverfahren.
Lahr/Schwarzwald 1955
s.232.
Kartographische
Schriftenreihe 3.
135. Brooks C.E.P.: Climate through the Zakł.Meteo-
Ages. A Study of the rologii i
Climatic Factors and Klimatologii
their Variations.
London 1950 s.395.
136. Desmolins Edmond: Szlaki dziejowe a ty- A12593
py społeczne.
Warszawa 1902
Cz.1. Szlaki starożytne.
Przyczynek do geografii
społecznej.
Spolszczył L.Krzywicki.
s.XIII,392,II.
137. Europa Strassenatlas. Zakł.Geogr.
Bern 1955 Fizycznej
138. Geofizika.
Otwiestw.ried.
K.Ja.Kondratjew.
Leningrad 1956 s.190.
Uczenyje Zapiski Le-
ningradsk. ord. Lenina
Gosud.Uniwiersit...
N° 210. Fiziczeskij
Institut. Sjerija
Fiziczeskich Nauk Wyp.9.
139. Geographisches Ta- Zakł.Geogr.
schenbuch Jahrweiser Fizycznej
zur Deutschen
Landeskunde.
Hrsgb.von E.Meynen.
Wiesbaden 1954 s.494.
140. Huc /Evariste Régis/: Cesarstwo chińskie B45728
według współczesnych
badań podróżnika.
Dzieło uwieńczone przez
Akademię francuską.
Warszawa 1886 s.235.
141. Hultén Eric: Atlas över Växternas Zakł.Syste-
utbaedning i Norden. matyki i Geo-
Stockholm 1950 s.512. grafii Rośl.
142. Kendrew W.G.: The Climates of the Zakł.Meteoro-
Continents. 4 ed. logii i Kli-
Oxford 1953 s.607. matologii

143. Lütgens Rudolf: Erde und Weltwirtschaft. Ein Handbuch der allgemeinen Wirtschaftsgeografie. Stuttgart 1950
Bd 1. Die geographischen Grundlagen und Probleme des Wirtschaftslebens s.270.
Bd 2. Die Produktionsräume der Weltwirtschaft s.255. Zakł. Geografii i Ekonom.
144. Pardé Maurice: Potamologie. Zakł. Geografii i Fizycznej
T.1. s.157,
T.2. s.159 - 336.
145. Pedelaborde Pierre: Introduction a l'étude scientifique du climat. Zakł. Meteorologii i Klimatologii
Notions élémentaires de climatologie dynamique.
Paris 1955 s.150.
146. Schwarzbach Martin: Des Klima der Vorzeit. Eine Einführung in die Paläoklimatologie. Zakł. Geologii
Stuttgart 1950
s.VIII, 211.
147. Sorre Max: Les fondements de la géographie humaine. Zakł. Geografii i Ekonom.
Paris 1952
T.3. L'habitat.
Conclusion général .
s.499.
148. Weygandt Helmut: Kartographische Ortsnamenkunde. Zakł. Geologii
Lahr/Schwarzwald 1955
s.138.
Kartographische Schriftenreihe 5.

Zob. również poz.: 40, 41, 103.

---

149. Brinkmann Roland: Abriss der Geologie Begründet durch Emanuel Kayser. Zakład Geologii
2 Bände.
Stuttgart 1956, 1954

- Bd 1. Allgemeine Geologie. 1956
8. verbesserte Aufl.
s.VIII, 286.
Bd 2. Historische-Geologie. 1954
7. Aufl. s.VII, 359.

150. Sedimentation et Quaternaire France 1949 Comptes Rendus du Congres.... Bordeaux 1951 s.XVIII, 321. Zakł. Geogr. Fizycznej

Zob. również.: 146.

XI. Biologia, Paleontologia, Botanika, Zoologia.

151. Bethe Albrecht: Allgemeine Physiologie. Berlin 1952 s.VI, 294. Katedra Zoologii Ogólnej
152. Dessauer Friedrich: Quantenbiologie. Einführung in einen neuen Wissenszweig. Berlin 1954 s.IV.178. Zakład Mikrobiologii Og.
153. Downes Helen R.: The Chemistry of Living Cells. London 1955 s.X, 549. Zakł. Fizjologii Roślin
154. Lwoff André: Biochemistry and Physiology of Protozoa. New York 1951 Vol.1. Zakł. Mikrobiologii Ogólnej
155. Precht H., Christopherson J., Hensel H.: Temperatur und Leben. Berlin 1955 s.XII, 514. Zakł. Fizjologii Roślin
156. White Philipp R.: The Cultivation of Animal and Plant Cells. New York 1954 s.XI, 239. Zakł. Botaniki Ogólnej

Zob. również poz.: 92, 100, 111, 124, 130, 164.

-----

157. Schindewolf Otto H.: Grundfragen der Paläontologie. Geologische Zeitmessung. Organische Stammesentwicklung. Biologische Systematik. Stuttgart 1950 s.505, tabl.32. Zakł.Geologii

Zob. również poz.: 159.

-----

158. Boros Georg: Botanisches Wörterbuch. Zürich 1955 s.255. Zakł.Fizjologii Roślin
159. Filzer Paul: Kleines Praktikum der Pollenanalyse. Stuttgart 1955 s.14. /Sonderdruck aus Mikrokosmos, Jhrg. 44/45. 1955/. Zakł.Fizjologii Roślin
160. Growth and Differentiation in Plants. Ed.by Walter E.Loomis. Ames, Iowa 1953. s.458. Zakł.Botaniki Ogólnej
161. Handbuch der Pflanzenphysiologie. Hrsgb.von W.Ruhland Berlin 1956 Bd 3. Pflanze und Wasser s.XXII:1073. Zakł.Fizjologii Roślin
162. Keissler K.von: Die Flechtenparasiten. Leipzig 1930 Lfg.1. s.240, Lfg.2. s.XI,712. Rabenhorst's Kryptogamen - Flora. Bd 8. Zakł.Systematyki i Geografii Roślin
163. Lemée Albert: Dictionnaire descriptif et synonymique des genres de plantes phanerogames. Brest 1929 - 1951 T.1. 1929 s.XXXI,896, T.2. 1930 s.XXVII,998, T.3. 1931 s.XL,1084, T.4. 1932 s.XXXII,1071, T.5. 1934 s.XXXII,1052, T.6. 1935 s.XLVII,1286, Zakł.Systematyki i Geogr. Rośl.

T.7. 1939 s.VIII, 489+Suppl.s.209,
T.8a.1941 s.273,
T.8b.1945 s.XII, 1105,
Supplément IX. 1951 s.285.

Zob. również.: 153, 156.

-
164. Grassé Pierre P.: *Traité de zoologie, anatomie, systématique, biologie.* Zakł.Zoologii Systematycznej
Paris 1949 - 1951
T.9 1949 s.1117,
T.10/Fasc.1. 1951
s.975,
T.10/Fasc.2. 1951
s.978 - 1948.
165. Stichel Wolfgang: *Illustrierte Bestimmungstabellen der Wanzen.* Zakł.Zoologii Systematycznej
Berlin
/Bd/2. Europa Hft 8.
166. Stiles Karl A.: *Laboratory Explorations in General Zoology.* Zakł.Zoologii Ogólnej
New York 1949
s.XI, 283.

Zob. również poz.: 154, 156.

XII. Rolnictwo. Leśnictwo.

167. Mitscherlich Eilh.: *Bodenkunde für Landwirte, Forstwirte und Gärtner in pflanzenphysiologischer Ausrichtung und Auswertung.* B44288
7. neubearb.Aufl.
Mit 40 Textabbild.
Berlin 1954 s.VII, 327.

XIII. Medycyna. Higiena. Farmacja.

168. Rodenwaldt Ernst: *Die Gesundheitsgesetzgebung des Magistrato della sanità Venedigs.* B46504
1486 - 1550.
Heidelberg 1956 s.122, bibliogr.
Sitzungsberichte der Heidelberger

Akademie der Wissen-
schaften. Mathematisch-
naturwissenschaftliche
Klasse Jhrg.1956
Abhandlungen.

Zob. również poz.: 10, 100, 124, 130.

---

169. Valentin H.: Geschichte der Phar-
mazie und Chemie. Zakł.Chemii
3.durchgeseh.und Nieorgan.
ergänzte Aufl.
Stuttgart 1950 s.128.

XIV. Technika. Przemysł.

170. Heunert Hans-Henning: Praxis der
Mikrophotographie. Zakł.Zoologii
Berlin s.94. Ogólnej
171. Raabe Janiak: Einführung in die
Mikrofilmtechnik.
Mikrodokumentation.
Koblenz - s.99.

Zob. również poz.: 103, 131.

XV. Kultura. Nauka. Sztuka.

172. Chapman Arthur W.: The Story of Modern
University. B46457
A History of the
University of
Sheffield.
London 1955
s.XVI,551, fot.
173. Ustawy Komisji B46278
Edukacyi Narodo-
wej dla stanu aka-
demickiego i na szko-
ły w krajach Rzeczy-
pospolitej przepisane
w Warszawie roku 1783
Z przedmową Ludwika
Skoczylasa.
Lwów 1917 s.168.
174. World of Learning The World of Lear- B46466
ning
London 1953 s.XII,1026.

Zob. również poz.: 8, 177.

---

175. Bode Wilhelm von: Die Meister der holländischen und flämischen Malerschulen. B46369
Neu bearb. und ergänzt von Eduard Plietsch
Mit 311 Abbild. und 24 farb. Taf.
Leipzig s. XII, 580.
176. Hogarth Paul: Das Antlitz Europas. B46440
Text von Derek Kartun.
Die Übersetzung des engl. Manuskriptes besorgte Wolfgang Martini.
Dresden 1956 s. 199 /reprod./
177. Kieszkowski Jerzy: Kanclerz Krzysztof Szydlowiecki. B46350
Z dziejów kultury i sztuki zyguntowskich czasów
Poznań 1912
T. 1. s. XXVI, 315, reprodukcje,
T. 2. s. 317 - 930, reprodukcje.
/850 egzempl. numerów./
178. Thieme Ulrich, Becker Felix; Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler von der Antike bis zur Gegenwart begründet von..... redigiert und hrsgb. von Hans Vollmer C5252
Leipzig 1907 - 1950 Bd 1-37.
179. Vávra Jaroslav R.: Das Glas und die Jahrtausend. Deutsch von Charlotte und F. Kirschner...
Prag 1954 s. 172, XXV.
Graphische Ausstattung von Fr. Masek.
180. Volavka Vojtěch: Die französische Malerei und Grafik des XIX Jahrhunderts in der Tschechoslovakei. Prag 1955 s. 263, reprod.
Übersetzung von J. Gaydecka, graphische Ausstattung von Z. Sklenár.

XVI. Księgoznawstwo. Bibliografia. Bibliotekarstwo. Prasa.

181. Allgemeines Verzeichniss der Bücher welche in der Frankfurter und Leipziger B44808

- Michaelismesse des
1801 Jahres.....
gedruckt....worden sind.....
Leipzig - s.290 - 431.
182. Katalog prvotlači
Vedeckej knižnice mesta
Bratislavy.
Bratislava s.55, fot.
183. Roloff Heinrich: Lehrbuch der Sachkatalogisie-
rung. 2. überarb. und Vermehrte
Aufl.
Leipzig 1954 s.XII, 136.
184. Vorstius Joris: Grundzüge der Bibliotheksge-
schichte.
5 erweiterte Aufl.
Leipzig 1954 s.VII, 138.
185. Vorstius Joris: Die Sachkatalogisierung in
den wissenschaftlichen
Allgemeinbibliotheken
Deutschlands.
Leipzig 1948 s.VII, 58.

Zob. również poz.: 170, 171.

---

186. Oczerki po istorii russkoj B44189
żurnalistiki i kritiki.
Leningrad 1950
T.1. XVIII wiek i pierwaja
połowina XIX wieka s.604.
Leningradskij Gosud. Uniwiersi-
tiet im. A.Żdanowa. Filologiczeskij
Institut.

Uwaga: W wykazie nie uwzględniono bieżących wydawnictw
polskich otrzymanych jako "egzemplarz obowiązkowy".

S p i s   d z i a ł ó w

- I.   Ogólne. Encyklopedie. Słowniki. Informatory.
- II.   Marksizm-leninizm. Budownictwo socjalistyczne. /
      Polityka.
- III.   Filozofia. Psychologia. Pedagogika.
- IV.   Historia i nauki pomocnicze historii. Prehistoria.
      Archeologia. Etnografia.
- V.   Nauki społeczno-ekonomiczne. Prawo.
- VI.   Literatura.
- VII.   Językoznawstwo.
- VIII.   Matematyka. Astronomia. Astrofizyka.
- IX.   Fizyka. Chemia.
- X.   Geografia. Geologia. Mineralogia.
- XI.   Biologia. Paleontologia. Botanika.
      Zoologia. Antropologia.
- XIII.   Medycyna. Higiena. Farmacja.
- XIV.   Technika. Przemysł.
- XV.   Kultura. Nauka. Sztuka.
- XVI.   Księgoznawstwo. Bibliografia.
      Bibliotekarstwo. Prasa.

